# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0510U000887

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 24-12-2010

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Боряк Олена Олександрівна
2. Boriak Olena Oleksandrivna

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор наук

**Аспірантура/Докторантура:** ні

**Шифр наукової спеціальності:** 07.00.05

**Назва наукової спеціальності:** Етнологія

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 14-12-2010

**Спеціальність за освітою:** 7.030302

**Місце роботи здобувача:** Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417006

**Місцезнаходження:** 01028 Київ, вул. Грушевського, 4.

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Президія Національної академії наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 26.227.01

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського

**Код за ЄДРПОУ:** 05417006

**Місцезнаходження:** вул. Грушевського, 4, м. Київ, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Президія національної академії наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417006

**Місцезнаходження:** 01028 Київ, вул. Грушевського, 4.

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Президія Національної академії наук України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 18.71.11

**Тема дисертації:**

1. Інститут акушерства і постать повитухи в традиційній культурі українців: історія, ритуал, міфологія.
2. The midwifery and the midwife in Ukrainian traditional culture: history, ritual, mithology.

**Реферат/анотація:**

1. Дисертація є першим комплексним дослідженням інституту акушерства і постаті повитухи в історії та традиційній культурі українців. Проаналізовано стан і характер джерельної бази, ступінь вивчення проблеми у вітчизняній та зарубіжній історіографії. Проведено аналіз історичних умов інституційного становлення та оформлення наукової родопомочі в країнах Західної та Східної Європи, концепцій та напрямків протидій народному акушерству в особі повитухи. Уперше цю постать системно розглянуто в контексті його головних функцій: родопомічної, очисної, захисної, оберігальної, передбачення долі дитини, її залучення до соціуму. Визначено, що повитуха виступала як суб'єктом, так і об'єктом дій обрядово-магічного характеру, виявляла свою подібність до міфологічних персонажів язичницьких богинь. На профанному рівні простежується її причетність до громадських справ. Узагальнено відомості, які вказують на амбівалентність образу повитухи, її приналежність до категорії "ритуальних спеціалістів". Подібно до них, повитуха виступала в статусі

посередниці між земним/потойбічним, уявлялася причетною до "іншого" світу та його "мешканців" - душ померлих предків, а також демонологічних сил. Водночас, її фольклорному образу притаманні риси сакральності.

2. The thesis is the first comprehensive analysys of the midwife (Ukr. baba-povytukha) - traditional figure of an illiterate woman acting as a professional obstetrician. Integral presentation of the "women in the cultural history" is impossible without systematic research of the status, functions and social role of a woman in Ukrainian family, as well as analysis of the "woman" ritual, folklore, every day social and normative culture etc. Giving birth and bringing up children formed the center of a woman's life. Most of the gender studies so far conducted in Ukraine look at the woman in terms of her social and legal status, norms of family relationships, and her participation in political and social life. This thesis is based on the unique ethnological and folklore materials, gathered in the course of fieldwork, conducted in more than a one hundred forty villages in eleven main ethnographic regions of Ukraine. To date, the experts of folk midwifery and particularly the women who bore their children with the aid of a midwife (mostly women of 85), are becoming scarcer. Apart from that, it presents empirical evidence, which was found in the archives and manuscripts of the late XIX century and beginning of the XX century, as well as relevant data on the midwife status in Slavic and non-Slavic traditions, collected from other sources. The author was struck by the very interdisciplinary nature of the topic, as it touches upon the fields of social history, ethnology, folklore, literature, linguistics, and medicine. This material, along with other previously unknown archival materials is now put in.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Скрипник Ганна Аркадіївна
2. Skrypnyk Hanna Arkadiyivna

**Кваліфікація:** д.і.н., 07.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Наулко Всеволод Іванович

2. Наулко Всеволод Іванович

**Кваліфікація:** д.і.н., 07.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Борисенко Валентина Кирилівна

2. Борисенко Валентина Кирилівна

**Кваліфікація:** д.і.н., 07.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кожолянко Георгій Костянтинович

2. Кожолянко Георгій Костянтинович

**Кваліфікація:** д.і.н., 07.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

| | |
|---|---|
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** | Скрипник Ганна Аркадіївна |
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** | Скрипник Ганна Аркадіївна |
| **Відповідальний за підготовку облікових документів** | |
| **Реєстратор** | |
| **Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** | Юрченко Т.А. |